

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/79/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8109203675
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8109203675.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej v sporovej veci žalobkyne: U.. R. L., O.. X.XX.XXXX, V. B., H.. Z. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Jánom Sopiakom, advokátom so sídlom v Humennom, Ul. Štefánikova 17, IČO: 42080096, proti žalovanému: Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov, IČO: 00610577, so sídlom v Prešove, Hollého 14, zastúpenému Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o., IČO: 36 863 947, so sídlom v Košiciach, Kupeckého 4, za účasti vedľajšieho účastníka KOOPERATIVA poisťovňa a.s., Vienna insurance group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, adresa na doručovanie Agentúra Košice, Mäsiarska 11, Košice, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k 28C/56/2009-562 z 8.7.2019 takto

rozhodol:

Potvrďzuje rozsudok.

Nepriznáva sporovým stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej nemajetkovú ujmu vo výške 99.581,76 eur, ku ktorej došlo v dôsledku smrti jej novonarodeného dieťaťa. Náhradu trov konania sporovým stranám nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa v roku 2007 otehotnela, pričom bola už dlhšie vydatá. S manželom chceli mať dlhodobu deti, avšak nedarilo sa im. Keď napokon otehotnela, boli šťastní. V 16. týždni tehotenstva im gynekológ oznámil, že dieťa má vrodennú chybu, asi Y. F.. Rozhodla sa však, že dieťa donosí. Po vyšetrení v septembri jej lekár oznámil, že jej hrozí predčasný pôrod a poslali ju do nemocnice v B., kde primár odporučil hospitalizáciu v krajskej nemocnici. V P. bola hospitalizovaná XX.X.XXXX. Postupne vybrala dve antibiotiká. Najprv na zápal pľúc, jej stav sa zhoršil. Dieťa tlačilo na obličky. Brala následne druhé antibiotiká, ďalšie lieky, infúzie. Pred pôrodom sa jej stav zhoršil kvôli hnačkám. Hnačkovala aj 12-krát do dňa, bola veľmi vysilená. 18.10.2007 sa jej stav zhoršil. Mala ísť na sono, ale lekár, ktorý robil, povedal, že robí len svoje pacientky a jej sono nebolo urobené. Keď to oznámila sestričke, uviedla, že to bude urgovať, ale nestalo sa tak. Večer sa jej zdravotný stav zhoršil natoľko, že došlo k pôrodu. Ešte pred pôrodom jej pichli dve injekcie proti bolesti. Po 5 minútach jej odtiekla plodová voda. Spolubývajúca zavolała sestričku, tá doktorku s tým, že odvedie pôrod. Bolo to asi v 32. týždni tehotenstva. Doktorku prosila, pretože bola vysilená a oslabená, aby zvolila cisársky rez. Nemala vtedy ani 50 kg, ale lekárka napriek tomu tak neurobila. Dieťa nemohla porodiť, dieťa z nej ťahali. Veľa si z pôrodu nepamätá, rodila asi 2 hodiny. Keď sa dieťa narodilo, sestričky ho zobrali do vedľajšej miestnosti, bol ruch v sále. Pamätá si, ako doktorka volala anesteziológa a potom si už na nič nepamätá. Následne bola dlhodobu hospitalizovaná, po pôrode sa cítila veľmi zle. 20.10.2007 dieťa zomrelo. Ešte predtým jej lekárka povedala, že dieťa zrejme neprežije. Myslí si, že príčinou bolo, že

dieťa sa udusilo, malo veľa modrín po tele. Vie, že ju po pôrode hneď operovali. Pri prvej operácii bola odstránená maternica, druhou operáciou jej odstraňovali hematóm. Po pôrode nevedela, akú operáciu podstúpila. Nevedela, že nebude môcť mať deti, až následne jej oznámili, že jej museli vyoperovať maternicu. Odvtedy trpí zlou zrážanlivosťou krvi, ktorú predtým nemala. Užíva na to lieky. Trpí stratou rovnováhy, najmä v tme - večer. Veľmi utrpela jej psychika a aj manželský vzťah. S manželom sa doposiaľ nevedia s touto traumou vyrovnáť. Nevie sa vyrovnáť s tým, že stratila možnosť mať deti. Žalobkyňa uviedla, že presnou príčinou smrti dieťaťa bolo udusenie počas pôrodu. Poukazovala na traumu, ktorú zažila na sále, tá bola hrozná. Pamätá si, že prosila U.. V., aby viedla pôrod cisárskym rezom, to však ona odmietla. Trvala na tom, že pôrod nebol vedený tak, ako mal byť, a že je tu daná objektívna zodpovednosť zo strany odporcu. Poukazovali na vyjadrenie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

3. Vo veci bola vypočutá svedkyňa U.. W. V.. Uviedla, že bola zhodou okolností pri prijatí pacientky do nemocničného zariadenia. Bola prijatá z dôvodu hroziaceho predčasného pôrodu a vývojovej poruchy plodu. Poukázala na to, že pacientka prekonala počas tehotenstva toxoplazmózu. Na základe vyšetrení bolo rozhodnuté, že nie je potrebné ukončiť hneď graviditu. Každý deň pre dieťa v maternici je lepší. Bola jej ordinovaná liečba. Hospitalizovaná bola v čase od 17.9. do 19.10., čo ukazuje podľa svedkyne na to, že terapia bola úspešná. V čase rozbehu pôrodu mala službu, bola mladšou lekárkou, starším lekárom bol U.. M.. O jednej hodine v noci na základe oznámenia zo strany sestry, že pacientke odtiekla plodová voda, bola pacientka prevezená na pôrodný sál. O 11.10 hod. ju vyšetrovala, bránka bola na 7 cm. Privolala U.. M., ktorý ju vyšetroval o 1.20 hod., kde už v tom čase bola bránka 10 cm, čo je finálne štádium, kedy ide pacientka rodiť. Bol to veľmi rýchly priebeh pôrodu. V tom čase sa teda lekári mali rozhodnúť, či pôrod bude vedený riadne, alebo cisárskym rezom. Starší službukonajúci lekár U.. M. rozhodol, že pôrod bude vedený riadne. Dôvodom bol pokročilý priebeh pôrodu, a to, že dieťa malo nožičky v pošvovom východe. Aj podľa jej názoru, ak by bola vykonaná sekcia, došlo by k výraznejšiemu poškodeniu plodu. V tomto prípade by bolo aj vyššie riziko pôrodného traumatizmu. Celý pôrod trval dlho, pacientka odmietala spoluprácu. Už na začiatku sa odmietla oholiť. Pri pôrode je dôležité, ako pacientka spolupracuje. Úspešnosť je z 95 % jej spolupráca. Treba veľkú fyzickú silu na to, aby vytlačila dieťa. Tá druhá doba pôrodná trvala 60 minút, čo je veľa. Svedkyňa dôvod videla práve v tom, že pacientka nespokojuvala. Hovorila, že nevie tlačiť, odmietala tlačiť, že jej majú pomôcť a podobne. Podľa svedkyne oni urobili všetko, čo ako lekári urobiť mohli. To, že mala pacientka pred pôrodom hnačky, vedela. Všetky výtery, ktoré boli robené, boli negatívne, teda nebol dôvod obávať sa infekcie. Pôrod bol odvedený tak, že inštrumentálny výkon nebol robený, to znamená, že napokon pacientka dieťa vytlačila. Čo sa týka stavu dieťaťa, to nevedela svedkyňa posúdiť. Pri takomto pôrode bol volaný neonatológ, ktorý dieťa zobral. Po pôrode dieťaťa nastáva tretia doba pôrodná, kedy pacientka musí odrodiť placentu. Keďže to nešlo spontánne, bolo jej nasadené medikamentózne vyvolanie pôrodu placenty. Bola robená manuálna lýza placenty. Robila to ona. Zistila, že placenta je prirastená k maternici. U.. M. sa ju pokúsil vybrať a aj ju vybral. Následne bola robená digitálna revízia. Rukou bol prekontrolovaný obsah maternice a svedkyňa robila ultrazvuk. Ten potvrdil, že v dutine maternice nie sú zvyšky placenty. Dve hodiny po pôrode je pacientka sledovaná na pôrodnej sále. V tom čase nastala ďalšia komplikácia, a to krvácanie z maternice. V tretej fáze pôrodnej boli pacientke robené krvné odbery, kde sa sledoval krvný obraz a zrážacie faktory. Bola jej naordinovaná transfúzia. Takéto krvácanie pokračovalo, preto jej bola stanovená pracovná diagnóza „šok hemoragikum“. Na základe tejto diagnózy bolo pristúpené k vybratiu maternice. Pacientka bola presunutá na operačný sál, bolo to okolo piatej hodiny ráno. V rámci operácie, ktorú viedol U.. M., jej bola urobená hysterektómia s vybratím vaječníka a vajčkovodu vpravo. Počas operácie jej boli podané 4 transfúzie a dve plazmy. Podľa svedkyne bola samotná operácia nutná, čo potvrdil aj histológ, kde bolo preukázané, že placenta bola placenta increta. Ak by sa to neuskutočnilo, bol by ohrozený život pacientky. Zrastenie placenty so stenou maternice sa odohráva na začiatku tehotenstva. Svedkyňa uviedla, že pacientka bola sledovaná, nasledoval menší operačný výkon, pretože pri spontánnom pôrode vznikol hematóm, ktorý bol odstránený. Pri tejto operácii už svedkyňa nebola. Svedkyňa ďalej uviedla, že aj keby pôrod bol vedený cisárskym rezom, maternica by musela byť odstránená pri tejto diagnóze zrastenej placenty, pretože pacientka by mohla vykrvacať.

4. Vo veci bol ešte vypočutý svedok U.. L. R., P., ktorý bol v tom čase prednosta gynekologicko-pôrodnického oddelenia v P.. Žalobkyňu poznal, pretože jej robil každé ráno vizitu, avšak nebol ani pri jednom zákroku. Uviedol, že pacientka bola prijatá s tým, že bola otvorená na 3 cm, hrozil predčasný pôrod. Môže nastať situácia, že k pôrodo dôjde v pomerne krátkej dobe, alebo sa stav zastabilizuje a pôrod sa oddiali. V podstate k tomu druhému prípadu došlo aj u nich. Bolo ich snahou udržať dieťa čo najdlhšie v maternici. Podľa jeho názoru ani nemala byť vykonaná inštrumentálna revízia

maternice, pretože sa to v takých prípadoch neindikuje s tým, že pacientka silne krvácala a v takomto prípade inštrumentálna revízia maternice pacientka nijako nepomohla, skôr jej mohla ublížiť a spôsobiť komplikácie. Iná liečba v súvislosti s placentou increta nie je možná, je len možné odstránenie maternice, inak by pacientka zomrela. Podľa jeho názoru, ak boli už nožičky spadnuté v pošvovom kanály, nie je možný cisársky rez. Čo sa týka toxoplazmózy, svedok uviedol, že ak ho matka prekonala, môže spôsobovať vývojové vady u dieťaťa.

5. Prvý znalecký posudok bol posudok U.. P. B. zo dňa 20.5.2011. Keďže žalobkyňa žiadala dopracovanie znaleckého posudku, znalec 1.11.2011 podal doplnok k svojmu znaleckému posudku.

6. Znalec na otázky žalobkyne uviedol, že poskytovanie zdravotnej starostlivosti bolo štandardné. Keďže išlo o predčasný pôrod pri rýchlo sa meniacom náleze na pôrodných cestách a zachovanou plodovou vodou, jednoznačné ukončenie od začiatku sekciou nebolo. Znalec na výhradu ohľadne záverov Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou uviedol, že tieto závery nebude posudzovať, pretože je to samostatný subjekt, ktorý sám zhodnocuje a vyhodnocuje závery. Znalec poukázal na to, že domáhanie sa cisárskeho rezu zo strany pacientky nie je indikácia na cisársky rez. Za indikáciu zodpovedá primár oddelenia, alebo službukonajúci lekár. Na otázku, či by došlo pri vopred plánovanom a realizovanom pôrode cisárskym rezom k úmrtiu plodu, znalec uviedol, že je možné, že by k tomu neprišlo, avšak poukázal na predčasne narodený plod a diagnózu B. C., ale sú to len teoretické úvahy. Išlo o pôrod v 35.týždni tehotenstva, ako predčasný pôrod s panvovými nožičkami, nezrelý plod. Znalec uviedol, že celková slabosť, hnačka nie je indikáciou cisárskeho rezu a podľa neho je vaginálny pôrod pre rodičku najfyziologickejší na ukončenie tehotenstva. V dokumentácii nie je uvedený žiaden dôvod na ukončenie gravidity cisárskym rezom.

7. Žalobkyňa v novembri 2011 trvala na kontrolnom znaleckom dokazovaní, pretože podľa nej znalecký posudok U.. B. neodpovedal na otázky, ktoré mu súd kládol. Navrhli preto znalecké dokazovanie organizáciou.

8. Znalecký posudok v marci 2013 podal Inštitút forezných medicínskych expertíz forensic.sk.

9. Nález na pôrodných cestách pri prijatí bol pokročilý, ale taký, že ešte umožňoval pokračovať v tehotnosti v snahe o dosiahnutie väčšej zrelosti plodu. Hrdlo bolo spotrebované, bránka bola otvorená na 3 cm. Pri takomto náleze, pokiaľ sa kontrakcie maternice podarí utlmiť a pôrodné cesty sa ďalej neotvárajú, nie je nutné tehotnosť okamžite ukončiť, ale možno ju ďalej udržiavať. Pokiaľ rodička neudáva pociťovanie bolestivých kontrakcií, tak je pravdepodobné, že nález zostáva nezmenený a tehotnosť je možné predĺžiť. Pokiaľ nedôjde k predčasnému odtoku plodovej vody, je možné tehotnosť predĺžiť až do úplnej zrelosti plodu. Podľa publikovaných prác, aj pri veľmi pokročilých nálezoch na pôrodných cestách, predčasne porodí iba menej ako polovica žien.

10. Problémom u U.. L.Ň. bolo uloženie plodu v maternici, ktorý bol v polohe neúplným koncom panvovým - nožičkami. Pri takejto polohe u nezrelého plodu hrozí po odtečení plodovej vody prepadnutie nožičiek do pošvy, čo značne skomplikuje situáciu. Hospitalizácia bola preto plne indikovaná, aby v prípade náhleho predčasného pôrodu bolo možné včas zasiahnuť.

11. Zdravotná starostlivosť po pôrode plodu bola poskytovaná správne. Zdravotnícky personál správne pristúpil k manuálnej lýze placenty (k vybratiu placenty rukou), správne diagnostikoval placentu vrastenú do svaloviny maternice a správne pristúpil k vyoperovaniu maternice.

12. Vrastená placenta je závažný stav, kedy prerastú časti placenty do svaloviny maternice, ktorú rozkladajú a vrastajú aj do ciev. Pri pokuse o odlúčenie dochádza k poškodeniu ciev a k masívnemu krvácaniu, ktoré sa nedá zastaviť, hrozí akútne vykrvácanie pacientky. Táto situácia je potenciálne život ohrozujúca a je jednou z častých príčin materskej úmrtnosti vo svete. Nie je možné ju diagnostikovať pred pôrodom. Jedinou správnu liečbou je okamžité chirurgické odstránenie maternice, ešte predtým, než dôjde k rozvoju šoku a k poruche zrážania krvi.

13. Podľa pokynov odvolacieho súdu (po predchádzajúcom zrušení skoršieho rozhodnutia súdu prvej inštancie) nariadil súd doplnok k znaleckému posudku. Inštitút forezných medicínskych expertíz s.r.o. forensic.sk doplnil znalecký posudok č. 56/2013 dňa 29.3.2019 tak, že zodpovedal na položené

otázky súdu o príčinách smrti novonarodeného dieťaťa žalobkyne tak, že novorodenec R. L. žila po pôrode 45 hodín a 20 minút. Podľa klinických údajov išlo o nezrelého novorodenca narodeného v 35. gestačnom týždni s popôrodnou poruchou adaptácie v popredí s poruchou činnosti vylučovania (obličiek), s poruchou koordinácie svalstva (hypotonus) a s poruchou dýchania. Reflexy neboli výbavné, bola prítomná porucha termoregulácie a krvnej zrážanlivosti s tvorbou krvných výronov a taktiež opuchov na celom tele. Dieťa bolo opakovane odsávané z dýchacích ciest. Schopnosť vylučovania moču nebola obnovená ani po diuretickej a katecholaminovej podpore. Postupne bola klinicky zaznamenaná kombinovaná acidóza, hyperkaliémia nereagujúca na liečbu; dňa 20.10.2007 v čase o 23.40 hod. bola konštatovaná smrť. Počas celej hospitalizácie bolo v ťažkom chorobnom zdravotnom stave.

14. Pitevný nález poukazuje na multiorgánové zlyhávanie v popredí s adnatnou pneumóniou a bronchiolitídou (zápal pľúc a priedušničiek po aspirácii plodovej vody) a s krvácaním do komorového systému mozgu, krvácaním do pľúc a obličiek, so známami zväčšenia pečene a s krvácaním pod kožou v rámci poruchy krvnej zrážanlivosti.

15. Bezprostrednou príčinou smrti bolo podľa pitevného protokolu krvácanie do mozgu - centrálna smrť. Znalecká organizácia však uvádza, že alternatívne je možné uvažovať aj o tom, že samotné krvácanie do mozgu a mozgových komôr bolo len sprievodným príznakom komplexnej poruchy oxygenácie pri adnatnej pneumónii a bronchiolitíde v rámci nezrelosti novorodenca. V rámci sekčného nálezu sa u nezrelých novorodencov vyskytuje totiž práve krvácanie do mozgu vyjadrený v rôznom stupni a intenzite. V každom prípade na základe pitevného nálezu nedošlo pri pôrode k žiadnemu poraneniu hlavy, tváre, lebečného či tvárového skeletu.

16. Smrti mal. R. L. nebolo možné zabrániť a aj napriek adekvátnej komplexnej liečbe došlo k smrti novorodenca.

17. Smrť novorodenca nastala v dôsledku nezrelosti - pri komplexnej poruche popôrodnej adaptácie v popredí s poruchou dýchania pri adnatnom zápale pľúc (vrozenom).

18. Na otázku súdu, aby s poukazom na rozdielnosť záverov podaných znaleckých posudkov sa vyjadrili, či existuje príčinná súvislosť medzi neuskutočnením cisárskeho rezu a smrťou dieťaťa, znalecká organizácia konštatovala, že analýzou prípadu nezistila žiadnu takú medicínsku okolnosť, ktorá by podporovala príčinnú medicínsku súvislosť medzi spôsobom vedenia pôrodu u U. L. a smrťou jej dieťaťa. Neuskutočnenie cisárskeho rezu teda nevykazuje žiadnu príčinnú súvislosť so smrťou novorodenca. K žiadnym iným hypotetickým otázkam sa nie je možné ďalej vyjadriť.

19. Po doplnení znaleckého posudku žalobkyňa namietala skutočnosť rozporu v zdravotnej dokumentácii a to, že pri pôrode malo dieťa Apgar skóre uvedené: 4, čo je súčet 8, kdežto v zdravotnej dokumentácii, ktorá sa objavila až po 10-tich rokoch po narodení, to Apgar skóre bolo 3 a potom 6, čo je spolu 9.

20. Žalovaný odmietol akúkoľvek dodatočnú manipuláciu so zdravotnou dokumentáciou mal. R. L.. Smerodajný údaj je údaj písaný rukou záznam o pôrode, ktorý sa vypisoval priamo pri narodení dieťaťa. Žalobkyňa nepreukázala žiadne tvrdenia o manipulácii so zdravotnou dokumentáciou. S poukazom na to, ako uviedla znalecká organizácia v doplnku znaleckého posudku, smrti mal. R. L. aj napriek poskytnutiu adekvátnej a komplexnej liečbe, nebolo možné zabrániť v dôsledku nezrelosti pri komplexnej poruche popôrodnej adaptácie v popredí s poruchou dýchania pri vrozenom zápale pľúc a neexistenciu príčinnej súvislosti medzi neuskutočnením cisárskeho rezu a smrťou mal. R. L. v kontexte uznesenia krajského súdu zo dňa 3.10.2017 žalovaný navrhoval žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

21. Súd po doplnení znaleckého dokazovania uzavrel, že smrť novorodenca nastala v dôsledku nezrelosti pri komplexnej poruche popôrodnej adaptácie v popredí s poruchou dýchania pri adnatnom zápale pľúc a smrti maloletej nebolo možné zabrániť aj napriek adekvátnej komplexnej liečbe. Znalecká organizácia konštatovala, že analýzou prípadu nezistila žiadnu takúto medicínsku okolnosť, ktorá by podporovala príčinnú súvislosť medzi spôsobom vedenia pôrodu a smrťou dieťaťa. Neuskutočnenie cisárskeho rezu teda nevykazuje žiadnu príčinnú súvislosť so smrťou novorodenca. Tento záver znaleckého posudku je teda pre rozhodnutie súdu kľúčový. Súd viazaný názorom krajského súdu v

ostatnom rozhodnutí po doplnenom dokazovaní zistil, že takáto príčinná súvislosť neexistuje, a teda nie je možné žalobe v nijakom prípade vyhovieť.

22. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 257 CSP.

23. Proti rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa a navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

24. Odvolanie odôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

25. Poukázala na to, že nemožno sa stotožniť so závermi znaleckých posudkov, pretože tieto boli robené na základe zdravotnej dokumentácie matky a dieťaťa, ktorá kompletne bola doložená znaleckej organizácii forensic.sk až pre potreby vyhotovenia doplnku k pôvodnému znaleckému posudku č. 56/2013. Samotná znalecká organizácia uviedla, že pri vyhotovovaní posudku vychádza z údajov zo zdravotnej dokumentácie a listinných dôkazov, ktoré jej boli predložené a nemôže hodnotiť validitu predložených dokladov. Vznikajú teda pochybnosti, či zdravotné údaje tak v dokumentácii žalobkyne, ako aj v dokumentácii dieťaťa neboli manipulované, pretože pri vyhotovení pôvodných znaleckých posudkov znalca U.. P. B., ako aj pri prvom znaleckom posudku znaleckej organizácie forensic.sk z 25.3.2013 (č. 56/2013) tieto zdravotné dokumentácie neboli kompletné. Existujú teda objektívne pochybnosti v tom smere, že v zdravotnej dokumentácii dieťaťa je tzv. Apgar skóre popísané rozdielne oproti popisu v zdravotnej dokumentácii matky, a pritom ide o údaj, ktorý môže napovedať o tom, či spôsob pôrodu novorodenca bol vedený správne.

26. Ak znalecká organizácia konštatuje v doplnku k svojmu znaleckému posudku, že analýzou prípadu nebola zistená žiadna medicínska okolnosť, ktorá by podporovala príčinnú medicínsku súvislosť medzi spôsobom vedenia pôrodu a usmrtením dieťaťa a že neuskutočnenie cisárskeho rezu nevykazuje žiadnu príčinnú súvislosť so smrťou novorodenca, potom zostáva nezodpovedaná otázka, ako lekári realizujúci pôrod reagovali na tú skutočnosť, že počas pôrodu prestali ozvy plodu od 01.50 hod. a ďalší priebeh pôrodu bez oziev plodu trval až do 02.20 hod.. V doplnku k znaleckému posudku znalca U.. B. je uvedené, že pokiaľ sú zaznamenané pravdivo ozvy plodu, tie sa až do 01.50 držali na úrovni 120 a potom už od pôrodu samotného plodu, teda 02.20 hod. chýbajú. Ak neboli zaznamenané ozvy plodu po takú dlhú dobu, mal personál realizujúci pôrod reagovať na túto skutočnosť cisárskym rezom. Možno preto konštatovať, že súd prvej inštancie vyhodnotil závery znaleckého posudku znaleckej organizácie a závery doplnenia k tomuto znaleckému posudku za rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej, pričom dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

27. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

28. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

29. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

30. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

31. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

32. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

33. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

34. Podľa § 15 Občianskeho zákonníka, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

35. V prejednávanej veci bolo kľúčovou otázkou pre posúdenie nárokov uplatňovaných žalobkyňou v tomto konaní (nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy) zistenie príčinnej súvislosti medzi úkonmi zdravotnej starostlivosti, ktorá bola žalobkyňi v súvislosti s jej pôrodom poskytnutá zo strany žalovaného a smrťou novonarodeného dieťaťa.

36. Po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu v prejednávanej veci č.k. 11Co/19/2017-458 z 3.10.2017 súd prvej inštancie postupoval v intenciách pokynov daných odvolacím súdom a doplnil dokazovanie o doplnok znaleckého posudku znaleckej organizácie forensic.sk.

37. Z tohto doplneného znaleckého dokazovania nepochybne vyplýva, že bezprostrednou príčinou smrti novorodenca bolo krvácanie do mozgu - tzv. centrálna smrť. Na základe pitevného nálezu zároveň znalecká organizácia konštatovala, že nedošlo pri pôrode k žiadnemu poraneniu hlavy, tváre, lebečného alebo tvárového skeletu. Smrti novorodenca - malotej R. L. nebolo možné zabrániť aj napriek adekvátnej komplexnej liečbe. Smrť novorodenca nastala v dôsledku nezrelosti - pri komplexnej poruche popôrodnej adaptácie v popredí s poruchou dýchania pri vrodenom zápale pľúc.

38. Tieto okolnosti teda vedú k nepochybnému záveru, že príčinou smrti novonarodeného dieťaťa žalobkyne neboli úkony zdravotnej starostlivosti poskytnuté žalovaným. Nebolo preukázané ani to, že nevykonanie cisárskeho rezu, na ktoré poukazoval vo svojom rozhodnutí sp.zn. K. zo 7.8.2008 Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, malo za následok smrť novorodenca.

39. Pokiaľ ide o tzv. Apgar skóre, na ktoré poukazuje žalobkyňa aj vo svojom odvolaní, nie je preukázané, že by eventuálne pochybenie pri zápise tohto medicínskeho údaju malo mať za následok a byť v príčinnej súvislosti so smrťou novonarodeného dieťaťa žalobkyne, ale predovšetkým treba konštatovať, že na základe daných námietok žalobkyne nemožno usúdiť o preukázaní manipulácie so zdravotnou dokumentáciou týkajúcou sa žalobkyne tak, ako to uzavrel aj súd prvej inštancie (bod 58 napadnutého rozsudku).

40. Pokiaľ ide o odvolacie námietky žalobkyne týkajúce sa toho, že v skutočnosti bolo nutné vykonať cisársky rez a takýmto spôsobom predísť smrti novorodenca, treba konštatovať, že doplnené znalecké dokazovanie znaleckej organizácie forensic.sk tieto úvahy vyvrátilo a doplnok k znaleckému posudku (v zmysle vyššie uvedeného) poukázal na absenciu akejkoľvek príčinnej súvislosti medzi nevykonaním cisárskeho rezu a smrťou novorodenca. Za týchto okolností nemožno preto akceptovať tieto odvolacie námietky žalobkyne.

41. So zreteľom na vyššie uvedené možno konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej je vecne správne, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, na základe ktorého súd prvej inštancie nepriznal sporovým stranám náhradu trov konania. V tejto súvislosti súd poukázal na to, že ide o dlhotrvajúci spor, ktorý bol žalobkyňou vedený na základe údajov, ktoré jej poskytlo vyššie uvedené rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a pri komplexnom hodnotení týchto okolností sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú aplikáciu § 257 CSP v otázke náhrady trov konania. Aj v tomto ohľade sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, a preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie.

42. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa tých istých zásad, ako v tejto otázke postupoval súd prvej inštancie, t.j. podľa § 396 ods. 1 CSP a § 257 CSP, podľa ktorých odvolací súd

nepriznal sporovým stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania napriek úspechu žalovaného aj v tomto štádiu konania. Treba prisvedčiť už citovaným dôvodom súdu prvej inštancie, ktoré uviedol vo vzťahu k tejto otázke, teda k okolnosti, že ide o dlhotrvajúci spor, ktorý prináša zároveň veľmi citlivý rozmer týkajúci sa straty novonarodeného dieťaťa matkou, pričom postup žalobkyne v konaní bol motivovaný aj inými pohľadmi na celú situáciu danými rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pričom tieto okolnosti vo svojom súhrne dávajú podklad pre postup podľa § 257 CSP v otázke náhrady trov konania. Preto odvolací súd nepriznal sporovým stranám náhradu trov odvolacieho konania.

43. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).